

COMUNITĂȚI SUSTENABILE ȘI COMUNICARE SOCIALĂ

Ce este o comunitate sustenabilă?

Ce este o comunitate sustenabilă?

Prof. dr. Dana Perniu, Prof. dr. Codrina Csesznek,

Transilvania University of Brasov, Romania

Cuprins

Definirea comunității sustenabile.....	3
Caracteristici ale comunității sustenabile.....	3
Referințe.....	4

Definirea comunității sustenabile

Oamenii trăiesc în comunități de diferite tipuri. Familia, grupul de prieteni, satul sau orașul în care trăim, biserica din care facem parte sau asociațiile sportive și culturale unde ne petrecem timpul liber sunt forme de comunități umane. În cadrul lor, noi împărtășim cu ceilalți spații fizice, valori sociale sau interese comune.

O formă importantă de comunități umane sunt cele teritoriale: vecinătatea, cartierul, satul sau orașul unde locuim. Fiecare țară are modalități specifice de organizare locală și regională a acestor comunități, ele fiind definite de reguli juridice și administrative. De exemplu, fiecare unitate administrativ teritorială (comună sau municipiu/oraș) are o conducere proprie, cu atribuții și responsabilități clar stabilite prin lege.

Astăzi, se pune tot mai mult accent pe calitatea locuirii în aceste comunități teritoriale. Prin intermediul politicilor publice, în țările democratice se încearcă îmbunătățirea permanentă a serviciilor publice și a calității vieții din comunitățile locale. Mai nou, preocupările de a dezvolta aceste comunități umane au ca obiectiv realizarea unor **comunități sustenabile**, care să asigure condiții cât mai bune de viață pe termen lung pentru locuitorii lor, dar în condițiile protejării mediului natural și a valorilor sociale, care să permită nu doar actualelor generații, dar și generațiilor viitoare să beneficieze de o viață de calitate.

Caracteristici ale comunității sustenabile

Flint (2013) arată că o comunitate sustenabilă se poate descrie prin următoarele dimensiuni:

- *Securitate economică*: o economie sănătoasă și diversificată, în măsură să se adapteze schimbărilor, să ofere siguranță economică locuitorilor, să țină cont de limitările impuse de mediul ecologic și social și să promoveze mai degrabă calitatea decât cantitatea.
- *Bunăstare socială*: recunoașterea și susținerea nevoilor umane de bunăstare, de apartenență la comunitate, de legătură cu locul și de conexiune cu natura, alături de oferirea de bunuri și servicii care să ajute la satisfacerea acestor nevoi și să respecte integritatea mediului natural.
- *Integritate ecologică*: mediul natural și alte sisteme ecologice sunt întreținute și păstrate cu scopul protejării funcțiilor lor naturale, frumuseții lor, funcției de recreere și capacității lor de a furniza resurse naturale.
- *Vitalitate culturală*: conservarea patrimoniului cultural, ca element necesar pentru promovarea valorilor culturale, pentru cunoașterea istoriei și susținerea proceselor de învățare socială de-a lungul generațiilor.
- *Angajare civică și responsabilitate*: împuternicirea membrilor comunității pentru a-și asuma responsabilități sociale, crearea unei viziuni comune, a echității și a abilităților necesare pentru o guvernare participativă.
- *Eficiență instituțională*: administrare publică transparentă și eficientă, organizații non-profit active, lideri comunitari și grupuri de inițiativă care să aibă influență în susținerea principiilor și politicilor de dezvoltare durabilă. La acest punct, Warren Flint subliniază că: „Una dintre cele mai mari provocări ale noastre este creșterea nivelului de înțelegere al funcționarilor publici și al cetățenilor cu privire la principiile și practicile de sustenabilitate. Dacă se așteaptă ca factorii de decizie să adopte dezvoltarea economică durabilă și să

promoveze această filozofie ca politică pe termen lung în sprijinul unor activități precum turismul, care se bazează pe medii naturale de calitate, acești funcționari trebuie să dispună de un set de principii directoare pe care să se bazeze în luarea deciziilor și în punerea în aplicare a politicii de durabilitate” (Flint, 2013, pp. 59-60).

Pentru a se putea construi astfel de comunități, Flint subliniază că este foarte importantă participarea colectivă: „Pentru a realiza astfel de condiții, tuturor oamenilor trebuie să li se permită și să fie încurajați să participe în ghidarea procesului de dezvoltare durabilă a comunității.” (Flint, 2013, p. 17).

Corelarea aspectelor sociale și economice cu calitatea mediului, în vederea unei dezvoltări armonioase, în manieră durabilă, presupune abordări la diferite niveluri spațiale (Moser, 2009; Perniu et al., 2020) diferențiate, dincolo de scala geografică, de relația individ – mediu, prin modul în care se întreprind acțiunile poluatoare, corective, sau preventive în raport cu calitatea mediului:

- nivelul *micro* – cel individual, cel al locuinței, ca spațiu privat, în care acțiunile efective sunt ghidate de deciziile individuale. Acest nivel este divizat (Ygicantlar et al., 2015) în *sub-micro* - cel al locuinței individuale, și *micro* - ca nivel al parcelei, ca unitate teritorială minimă;
- nivelul *mezo* – nivelul unei comunități (vecinătate, cartier), implică folosirea spațiilor de proximitate și a spațiilor deschise publicului. Este nivelul la care se derulează diverse acțiuni (cu impact negativ/pozitiv asupra mediului) care pot fi înțelese ca o coroborare între acțiuni prin care se implementează strategiile stabilite la nivelul superior cu acțiunile venite de la membrii comunității (ca indivizi sau ca grupuri organizate);
- nivelul *macro* – este cel la care se plasează unitățile administrativ-teritoriale (oraș/sat/regiune/stat) și este nivelul la care se formulează și implementează politici și strategii de dezvoltare. Nivelul este divizat (Ygicantlar et al., 2015) în macro (oraș/regiune) și super-macro (stat);
- nivelul *global* – este cel care cuprinde populația și ecosfera ca întreg, nivelul la care problemele de mediu se pun din perspectiva dezvoltării globale, sociale și economice durabile.

În relația sa cu sistemul socio-economic, la diferite niveluri, mediul oferă oportunități (prin resursele pe care le furnizează) și constrângeri (din cauza lipsei resurselor sau a alterării calității acestora). Întrucât echilibrul oportunități – constrângeri este grav afectat, există numeroase preocupări atât prin formularea și implementarea de politici și strategii de dezvoltare, cât și de identificare și implementare de soluții tehnice care vizează ameliorarea stării de dezechilibru.

Referințe

Flint, W. R. (2013). *Practice of Sustainable Community Development. A Participatory Framework for Change*. New York: Springer.

Moser, G. (2009). *Introducere in psihologia mediului (Introduction to Environmental Psychology)*. Iași: Polirom.

Perniu D., Covei M., Bogatu C., Isac L., Visa I., Duta A. (2020). Inorganic, Coloured Thin Films for Solar Thermal Energy Convertors in Sustainable Communities. In Dabija A.-M. (Ed.) *Energy Efficient Building Design*, pp. 61- 73. Springer Nature Switzerland.

Yigitcanlar, T., Dur, F., Dizdaroglu, D. (2015). Towards prosperous sustainable cities: A multiscalar urban sustainability assessment approach. *Habitat International*, 45, 36-46.